

MIGDOL

Numeri 33:7

“En zij verreidsen van Etham, en keerden weder naar Pi-Hachirôth, dat tegenover Baäl-Sefon is, en zij legerden zich voor Migdol.”

Wij hebben Israël onlangs in Etham beschouwd en gezien, hoe het in de oprecht en volmaaktheid gelegerd is. Volmaaktheid? zou iemand zuchtend kunnen vragen, volmaaktheid! Ach, hoeveel ontbreekt er bij mij aan de volmaaktheid! hoeveel ondeugden bewegen zich nog in mijn binnenste, hoeveel moeite en worsteling is er waar te nemen!

Welk een druk kan de christen niet al treffen!

O volmaaktheid, volmaaktheid, vergeefs wachten wij op u in dit land van Mesech, en ons hartelijk verlangen strekt zich uit naar het vaderland, dat boven is. Zekerlijk een rechtmatig gezegde en een wezenlijke klacht.

Maar, waarde reisgenoten! wij leven hier nog door het geloof, en “het geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet.” En zo is de gelovige christen volmaakt in zijn Hoofd, ook in zijn volmaaktheid, gelijk hij sterk is in zijn zwakheid en rechtvaardig, hoewel hij nog tot alle kwaad geneigd is. Het geloof rekt naar andere grondstellingen dan het verstand.

Israël kwam ook van Etham in een onzettende toestand en in onbeschrijfelijke nood. De wolkkolom verhief zich. Zo trokken zij dan ook op en volgden haar. Want het is de Heere, Die in de hel leidt, maar ook weder daaruit verlost. De Heere was het, Die Zijn elf discipelen tot aan, en drie hunner in Gethsémané leidde.

Het liefst is men zekerlijk te Raméses, waar men van blijdschap juicht; en het is ook nog wel in Etham uit te houden, waar men zijn volmaaktheid in Christus leert verstaan, of in allerlei verkeerde bewegingen zijn oprechtheid in tegenspraak daarmede gevoelt.

Men denkt er ook niet aan, welke stromen en vuurvlammen men doortrekken moet, dewijl men de belofte heeft: “Wanneer gij zult gaan door het water zullen u de rivieren niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en zal de vlam u niet aansteken;” welke ovens van ellende en rampen er ook zijn mogen, waarin men gelouterd wordt, en welke scherpe oostenwinden er ook loeien, die verwoesten, die het altaar en zijn stenen omverwerpen; want dit is nuttig, opdat de zonden van Jakob weggenomen worden. (Jes. 27.)

Had Israël alles vooruit geweten, wat het ontmoeten zou, zij zouden niet zo blijmoedig uit Egypte getrokken zijn; en zo zal het ook met vele christenen gesteld zijn; want door vele verdrukkingen moet men het Koninkrijk der hemelen ingaan.

Van Etham trokken zij alzo naar Pi-Hachirôth, tegenover Baäl-Sefon. Deze weg leidde hen voor de Rode zee, alsof zij onvermijdelijk den ondergang tegemoet zouden gevoerd worden; dewijl zij langs een meer rechten weg, als zij de zee rechts lieten liggen, naar den berg Sinai hadden kunnen komen. Mozes, die deze woestijn zonder twijfel nauwkeurig had leren kennen, gedurende de veertig jaren, in welke hij in Midian de schapen hoedde, schijnt ook voornemens geweest te zijn, de hem bekende weg in te slaan.

Het verstand kan ook niet anders raden; want gelijk eens Petrus zeide: (Matth. 16) “Niet naar Jeruzalem,” zo was het hier: “Niet naar de Rode zee; want dan zijn wij verloren, dewijl wij geen schepen hebben om er over te komen.” Maar het gaat in het christendom niet volgens de verstandige redeneringen der menselijke wijsheid. In deze wijze van doen en leiden zou dan de wijsheid van Mozes de eer hebben gehad.

Maar de Heere behoudt al de eer voor zichzelf, en in het einde zal het openbaar worden, dat wij noch door eigen wijsheid, noch door eigen kracht het minste ten uitvoer gebracht hebben. Mozes moest zijn eigen inzichten verloochenen, dewijl de Heere hem een andere aanwees.

De Heere openbaarde hem ook de oorzaak daarvan; “want”, zeide Hij, “Farao zal zeggen: zij zijn verdwaald.” En wat kon hij, als een verstandig man, anders van dat zeldzame reizen van Israël denken? Het was immers de tocht van dwazen.

En hoe dikwijls en hoe lang is en wordt het Evangelie voor een dwaling, ja ook voor een schadelijke leer gehouden? En gebeurt het niet menigmaal, dat het vleselijk verstand in den christen ook vraagt: waar ben ik? Het denkt: onmogelijk is dat de weg naar Kanaän, hij leidt integendeel ten ondergang, gelijk dan ook wezenlijk louter ondergang, maar alleen van de oude mens, en niet slechts in zijn algemeen erkend zondebederf, maar ook in al zijn wijsheid, gerechtigheid en kracht bedoeld is.

God voegde er nog bij: “Ik zal Farao’s hart verstokken, dat hij Israël najagen, en Ik zal aan Farao en aan al zijn heir verheerlijkt worden, alzo dat de Egyptenaars zullen weten, dat Ik den Heere ben.” Over het najagen sprak de Heere alleen tot Mozes; want de anderen zouden het niet hebben kunnen dragen, dewijl hun geloof nog te zwak was. Zo zeide ook Christus tot Zijn discipelen: “Nog vele dingen heb Ik u te zeggen; maar gij kunt die nu niet dragen;” en Paulus zeide tot de Corinthiërs: “Ik heb u met melk gevoed en niet met vaste spijs; want gij vermocht nog niet, ja gij vermoogt ook nu nog niet.”

De christelijke waarheden hebben ook een zekere ouderdom en hun tijd. Hoe sterker het geloof is, hoe zwaarder de beproeving. Mozes begreep slechts dat de Heere Zijn Naam verheerlijken wilde; hoe Hij dat doen zou, wist hij niet, tenminste begreep hij volstrekt niet, waarom de tocht naar de Rode zee daartoe noodzakelijk was. Maar hij geloofde en wachtte in verband met de Naam, met welke Zich de Heere noemde: Jehova, Ik zal zijn.

Ook wij weten dikwijls niet, waartoe dit of dat dienen moet, gelijk Petrus niet wist, wat de voetwassing had te betekenen. En wat is daaruit niet veel heerlijk te leren: “Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.” O hoe heerlijk zou het zijn, als men met Mozes geloofde en gehoorzaamde, zichzelf verloochende, den Heere vertrouwde en zich aan Hem overgaf, Die toch nog zijn zal, als onze wijsheid en kracht niet meer is.

Hoe schoon is het, dat het volk uit Etham, dat oprechte volk, getroost naar Pi-Hachirôth trekt, zonder te vragen of te klagen, dewijl de Heere hen door Mozes alzo leidt. Maar ach! zal het bederf en die ondeugden, die thans onderdrukt zijn, nimmer weder tevoorschijn komen?

Wij zullen zien. O! gij geliefde kinderen Israëls, wie zou geen medelijden met u hebben, als gij daar zo in de woestijn ronddwalen moet, daar gij Kanaän reeds veel nader kon

gekomen zijn, indien gij de gewone landweg had mogen inslaan? Welk een voorbeeld van geduld en lijdzaamheid zijt gij voor ons!

De ligging van Pi-Hachirôth was ongunstig. Het lag in een dal; voor hen de Rode zee, aan beide zijden hoge, onoverklimbare bergen. Nu denke men slechts aan een overvallen in zulk een gevaarlijke legerplaats! Moeten niet een ieder van ontzetting en angst de haren te berge rijzen? Pi, de eerste lettergreep van de naam dezer legerplaats, betekent mond, muil.

Maar lagen zij niet hier als het ware in de kaken van de leeuw? Is het mogelijk, dat God alzo met Zijn kinderen handelen kan? En als Hij het doet, is het dan beiden, tot Zijn heerlijkheid en tot zaligheid hunner ziel? Worden zij dan wel zo geleid, dat hun wezenlijk geen andere redding overblijft, dan die van den Heere alleen, zodat al het overige verdwijnt?

Laat uw eigen ervaring dit beantwoorden.

Pi alzo betekent mond. Velen kennen een tijd, waarin hun christendom hoofdzakelijk als het ware in de mond en in het spreken bestaat, hoewel zekerlijk ook de wortel er van in het hart woont. Zij kunnen overeenkomstig Schrift en ervaring op een innemende wijze over het christendom en de leidingen des Heeren spreken. Het is een genoegen hen te horen over de volkomenheid der zaligheid in Christus Jezus en over het grondeloze bederf der menselijke natuur. Het is liefelijk te horen, hoe zij in het gebed met den Heere weten om te gaan, Hem alles te zeggen en hun hart op een kinderlijke wijze voor Hem uit te storten. Het is zeer aangenaam te vernemen, hoe kinderlijk gelovig en toevluchtnemend zij zijn, en hoe schoon zij anderen weten te raden, te bemoedigen en te besturen.

Oppervlakkig beschouwd zullen zij zich ook zo licht niet in verwarring laten brengen, maar hun kunst ook daar weten te bewijzen, waar het er op aankomt. Dat spreken wordt ook in het algemeen zeer hoog gewaardeerd, en zulk een wordt meestal voor de beste christen gehouden, die het best er over spreken kan. Maar over het christendom te spreken, is toch nog slechts het gemakkelijkste, hoewel David eens zeide: Ik ben zo onmachtig, dat ik niet spreken kan.

Slaat men de beoefening gade, dan bevindt men, dat alles een geheel ander aanzien heeft, dan men het zich voorgesteld en daarover gesproken had. In de grote nood ontbrak zelfs Mozes het spreken, en zijn roepen tot den Heere was alleen een geweldige verzuchting, die zich aan zijn geperste ziel ontworstelde, doch bij God voor een krachtig roepen gold.

Evenwel is het spreken ook iets heerlijks. Hoe heerlijk is het, als de mond zich tot een vrijmoedige belijdenis der waarheid kan openen, of zich in louter lof en verheerlijking des Heeren ontsluit. Zo iets wordt hier in het woord Pi-Hachirôth aangeduid, want het kan door mond der vrijheid overgezet worden.

Tot nu toe waren de kinderen Israëls als slaven behandeld geworden, en vooral hadden zij op het laatst onder een hard juk moeten zuchten, dewijl er werken van hen geëist werden, die al hun krachten verre overtroffen. Maar hoe hard hun slaventoestand ook was, zo was het voor hen toch onmogelijk zichzelf daaruit te redden, of ook slechts enige verlichting zich te verschaffen.

Gij weet, dat er in de Schrift van gevangenen en gebonden slaven des satans gesproken wordt, wien loslating en bevrijding wordt aangekondigd door Hem, op wien de Geest des Heeren is. Gij weet, dat Paulus zelfs, Rom. 7, van een verkocht zijn onder de zonde, van een gevangen genomen worden in de zonde spreekt, hetgeen hem de droeve klacht ontperst: “Wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?”

Wij willen niet eens gewagen van de jammerlijke en beklagenswaardige gevangenschap van de natuurlijke mens, die des te rampzaliger is, omdat hij haar niet gevoelt, en zoveel te strafwaardiger, dewijl hij haar liefheeft en er mede verbonden is. De zodanigen zijn helaas! maar al te zeer in Pi-Hachirôth gelegerd, en hun mond spreekt van vrijheid, daar zij toch dienstknechten der zonde zijn. Zij roemen de natuurlijke kracht van de vrije wil, zij zijn er verre van verwijderd, om toe te geven, dat de natuurlijke mens tot enig wezenlijk goed gans onbekwaam is, en om de noodzakelijkheid der wedergeboorte te erkennen, en dat het nog God is, die bij voortduring het willen en het volbrengen werkt; maar beweren veeleer dat de mens Gods behagelijke werken doen kan.

Zij zijn in Pi-Hachirôth; want zij veroorloven zich zeer veel, zonder er zich over te bekommeren, of het hun door het Woord Gods al of niet geboden wordt, alsof dit alzo behoorde. Bij hoevelen ontmoet men immers tegenstand als men het dansen, het spel in het algemeen en het schouwspel in het bijzonder met al de heidense gewoonten, waardoor het vlees geprikkeld en de mens der zonde gevoed en rijp wordt voor het verderf, als men al die zondige dingen niet voor geoorloofde genoegens wil laten gelden, en zij willen ze zich niet ontzeggen.

Wat al meningen koesteren de mensen aangaande de ziel en zaligheid, die voor hen als onwedersprekelijke waarheden gelden, zonder dat zij er ooit aan denken ze aan het Woord Gods te toetsen; zij veroorloven zich de vrijheid, gans anders te denken, dan het Woord voorschrijft, en ook anders te handelen, dan het gebiedt. Daarbij belachen en bespotten zij hen, die het zeer nauw nemen, die niets voor waarachtig houden, dan hetgeen de Schrift zegt en wat er mede overeenkomt, en zo wensen te leven, als zij voorschrijft.

Dan betitelen zij met scheld- en spotnamen in de dagelijkse omgang en in de pers. Daarbij nemen zij de vrijheid, over zulke mensen een hard vonnis te vellen; er mag bij hen niets ontbreken. En toch valt het hun moeilijk, hen te treffen.

Zijn de vromen zeer ernstig, dan zijn het duisterlingen; zijn ze welgemoed, zo komt het hun voor dat dit niet overeenkomstig hun vroomheid is; zij zijn zeer ingetogen, dan is het dweperij of huichelarij. Genoeg, zij hebben een zeer vrije mond en een zeer brede weg, die zij zich noch door leringen, noch door de geboden Gods laten beperken, intengendeel in strijd daarmede leven, handelen, wandelen en geloven.

In dat Pi-Hachirôth heeft de wolk- en vuurkolom hen niet geleid, maar wel hun vleselijke gezindheid, die zich der wet Gods niet onderwerpt; hun vlees, dat altijd den Geest wederstreeft. Beproeft u, of dat niet uw legerplaats is, en laat toch het zwetsen en praten na. Hoe gelukkig zou gij zijn, als de Heere u, zoals Ezech. 20:27 zegt, onder de roede bracht, en alzo in de zalige banden des verbonds dwong, dat gij u vernederde onder de almachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd; dan zou gij wel stil leren worden, liever horen dan spreken, liever leren dan oordelen.

Dan gevoelt de mens zich gevangen en gebonden, en dat gevoel van gebonden te zijn is reeds een begin van vrij worden, gelijk reeds een zwaluw de verkondigster van de zomer is. De mens wil voorts gaarne evangelisch geloven en christelijk leven, en beiden in behoorlijke mate. Deze gezindheid is enigszins gelijk aan die van Israël in Egypte, toen het zeer geperst werd.

Wat wordt er voor gemakkelijker gehouden? Men meent menigmaal, alleen te moeten waarschuwen, dat men aan het geloof moet vasthouden, dat het ware geloof in de liefde werkzaam zijn moet. Gods Woord zegt: “Indien gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien.” O! door welk een macht des ongeloofs gevoelt de ziel zich gekweld, waar zij moet zuchten: Genees de verdorde hand des geloofs.

Paulus getuigt ook, dat de wet allerlei begeerten opwekt; want zonder de wet is de zonde dood. Och ja, het is en gaat daar zekerlijk zoals zeker dichter zegt:

*'k Voel mij, onwillig, door lusten bestoken,
'k Zie me in de netten der zonde verward!
Wordt dan de strik nooit volkomen verbroken?
Blijft dan het kwaad de tiran van mijn hart?*

En hoe ongelooflijk en onmogelijk komt der ziel voor, wat er bijgevoegd wordt:

*Neen, gij bedrukte, geplaagde, bedroefde!
Neen, niet gewanhoopt in troostlozen rouw!
Hoe ook de strijd uw vertrouwen beproefde:
't Oog op uw Heiland! Hij blijft getrouw.
Eens, op Zijn tijd, zal Hij uitkomst u geven,
Eens velt Zijn hand uw belagers ter neer,
Hij is de Levende en schenkt u het leven;
Hij geeft de vreugde en de vrijheid u weer.
Hij doet (de Zoon!) u in 't Vaderhuis wonen,
Hij giet (de Priester!) u de olie op 't hoofd,
Hij komt (de Koning!) uw schedel eens kronen.
Wacht hem, wees sterk, want Hij heeft het beloofd!*

Was de legerplaats der kinderen Israëls in Pi-Hachirôth zeer beklagenswaardig, zoals dat woord ook holte of spelonk betekent, het gaat der arme ziel ook zeer kwalijk; zij is gelijk aan de arend, die zich wel gaarne hoog zou willen verheffen, maar wiens vederen uitgevallen zijn. Als David zegt, dat dit de blijdschap zijns harten zijn zou, als hij den Heere met vrolijke lippen loven kon, dan geeft hij daarmee duidelijk te kennen, dat hij daartoe thans niet instaat is. “Mijn ziel kleeft aan het stof,” roept hij op een andere tijd uit, “en ik ben als een dor land, of als een lederen zak in de rook. Doch uw inzettingen heb ik niet vergeten. Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijd zult hebben.”

Alzo bevindt men zich, evenals Israël, als in een met onoverklimbare bergen omringd dal ingesloten.

Maar waarom leidt de wolkkolom toch wel in zulke treurige plaatsen? Om Zijn volk te verootmoedigen; daar leren zij eerst recht, dat de mens volstrekt niets is. Om hen te brengen tot een afzien van zichzelf en van de hulp van alle schepselen, en hen alleen op den Heere te wijzen, zodat men met Josafat zegt: “Zult Gij het niet doen? in ons is geen kracht!”

Om hun de werkingen der genade des te heerlijker te maken, als hun op alle mogelijke wijzen Zijn Goddelijke kracht toegereikt wordt. Om hen zoveel te nauwer aan Jezus te verbinden, dewijl men ontwaart, dat niemand iets aannemen kan, tenzij dan dat het hem van boven gegeven worde, en omdat alles wat uit Hem voortvloeit, ook tot Hem wederkeren moet.

Om hun de Schrift te verklaren, dat men wezenlijk zonder Hem niets doen, noch een haar wit of zwart maken kan, wezenlijk niet tot Hem kan komen, tenzij dat de Vader, Die Hem gezonden heeft, ons trekke. Om hen van zelfverheffing te genezen, opdat zij zich, bij de geringste zowel als bij de rijkste toevloeiing der genade, boven niemand, ook niet boven de armste en zwakste verheffen, dewijl God die even sterk maken, en hun de verleende gaven weder onttrekken kan.

Om hen op het standpunt van David te brengen, die zich verheugde met beven, en als hij vreesde, op den Heere hoopte. Om hen hun ellende en volstreckte onwaardigheid grondiger bekend te maken, maar hen ook tot een heerlijke verlossing voor te bereiden, gelijk Israël juist daarom naar Pi-Hachirôth moest. “Ik dank U”, zegt David, “dat Gij mij verootmoedigd hebt. Elkeen Uwer oordelen is recht.”

De legerplaats in de mond der vrijheid is het tegenovergestelde, blijmoedig standpunt, waarvan David zegt: “Gij leidt mij in de ruimte;” en Jesaja: “Gij hebt het juk van hun last en den stok hunner schouders en den staf des drijvers verbroken, gelijk ten dage der Midianieten.”

Er ontstaat een vrijmoedige doorbreking: ten eerste van binnen en ten tweede naar buiten. Van binnen ontstaat zij, als de inwendige verdrukking en de vrijmoedigheid tot God door de almachtige werking des Heiligen Geestes weggenomen en in plaats daarvan gegeven wordt “de klederen des heils en den mantel der gerechtigheid” vrijmoedig aan te trekken, zodat men vrolijk mag verschijnen, en in Jezus’ geopende wonden een vrije toenadering gevonden heeft. Dit verschaft een kinderlijke vrijmoedigheid, een toenaderen tot God, als de verzoende Vader in Christus, en een hart tot Hem.

De inwendige ruimte geeft dan ook moed, om met de apostel te zeggen: Die mij liefgehad en Zichzelf voor mij in den dood gegeven heeft, ja met hem te roemen: “Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is Het, Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt. Loof den Heere, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden. Loof den Heere, mijn ziel en al wat binnen in mij is Zijn heiligen Naam. Die al uw ongerechtigheid vergeeft; Die al uw krankheden geneest; Die uw leven verlost van het verderf; Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden.”

Dan heet onze legerplaats Pi-Hachirôth: mond der vrijmoedigheid. Al is het dan ook, dat we evenals de kinderen Israëls, in de hachelijkste rampen verkeren, nochtans heeft men rechtmatige reden, om te vragen: “Wie zal ons scheiden van de liefde Gods, die is

in Christus Jezus onzen Heere?” Daaruit ontstaat dan ook een vrijmoedig belijden der waarheid, niet slechts in het algemeen, maar ook van die waarheden, tegen welke de natuurlijke mens het meest zich tracht te verzetten, dewijl zij zijn natuur het meest in de weg treden. De mensenvrees en de zucht om mensen te behagen, dat rekenen op mensengunst en lof valt dan weg. De gedachte maakt ons niet meer verlegen, wat de mensen er van zullen zeggen; maar wij treden vrij en beslist aan het licht, wij schamen ons onzen Heiland, Zijn Naam, Woord en volk voortaan niet meer, gaan buiten de legerplaats en dragen Zijn smaadheid.

Daarbij voegt zich de vrijmoedigheid in handel en wandel, om uit te gaan van de wereld en zich van haar af te zonderen, en daartegenover zich bij het verachte hoopje Israëls aan te sluiten. Al weet de wereld haar kramerij van onschuldig vermaak en genoegens nog zo schoon te verontschuldigen, het ware kind van Sion versmaadt ze, om zichzelf te verloochenen, Zijn kruis op zich te nemen en den Heere Jezus te volgen.

Van deze vrijmoedigheid in het lijden en in den wandel vinden wij in en buiten de Heilige Schrift zeer heerlijke voorbeelden. Ziet, welk een moed was het, waarmede die drie mannen in het gezicht van de gloeiende oven en voor de vertoornde, machtige koning Nebukadnezar beleden, dat God hen wel uit de gloeiende oven en uit zijn hand verlossen kon; en indien Hij dat ook niet wilde, zo zou de koning nochtans weten, dat zij zijn goden niet eren, noch het gouden beeld, dat hij vervaardigd had, aanbidden wilden.

Welk een moed, toen Daniël met open vensters bad, hoewel zij de leeuwen voorgeworpen zouden worden, die in dertig dagen van iemand anders dan van de koning iets zou bidden. Welk een geloofsvrijmoedigheid bezat de ene moordenaar aan het kruis, toen hij in zijn treurige toestand naar het lichaam Jezus als de Koning Israëls beled (terwijl de discipelen vloden) en Hem in Zijn diepe ellende openbaar erkende voor de enige en volkomen Zaligmaker.

Welk een vertrouwen en onverschrokken vrijmoedigheid betonen Jozef van Arimathea en Nikodemus ten opzichte van Jezus, Die zij tot nu toe, uit vrees voor de Joden, slechts in het verborgen hadden aangehangen, als zij thans in Zijn schandelijke en smartelijke dood, nu alles met Hem scheen gedaan te zijn, openlijk en met gevaar voor hun leven, hun goederen en waardigheden, de door hun ambtgenoten omgebrachten Jezus als de Messias belijden, door Hem met al die plechtigheid te begraven, waartoe de beperkte tijd hun gelegenheid gaf.

Welk een vrijmoedigheid betoont Stefanus, en na hem die grote schaar van bloedgetuigen, ook uit onze eerwaarde kerk, die zich door brandende vuren en allerlei martelingen de mond niet lieten stoppen en geen haarbreed van de waarheid afweken. Welk een bewonderenswaardige vrijmoedigheid in het bestrijden der dwaling openbaart zich in de schriften van Paulus!

Hoe kan men scherper en krachtiger tegen alle eigengerechtigheid te velde trekken, dan hij doet, als hij verklaart, dat zij, die door de werken der wet willen gerechtvaardigd worden, onder de vloek zijn? Hoe kan men scherper tegen al het eigen pogen zich verklaren, dan hij doet, als hij zegt: “Het is niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods;” wij zijn van onszelven niet bekwaam iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid, in zoverre wij bekwaam zijn, is uit

God. Hoe nadrukkelijk verklaart hij zich tegen alle eigen waardigheid als hij getuigt: “Die meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf;” of zelfs: “Eer de kinderen geboren waren,” enz. Wie kan krachtiger al het eigen weten bestrijden dan hij doet, als hij bekrachtigt: “De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn, zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan. Zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets bekend, gelijk men behoort te kennen;” en in het algemeen alles, wat niet van Christus is, waar hij zegt: dat voor God niets geldt dan een nieuw schepsel in Christus Jezus. Welk een vrijmoedigheid betoont hij ook in het belijden der waarheid. Wat kan er heerlijker van de rechtvaardiging gezegd worden, dan hetgeen hij zegt, niet slechts: “Hij heeft al onze schuld teniet gedaan,” maar zelfs: “Er is geen verdoemenis voor hen, die in Christus Jezus zijn; zij zijn rechtvaardigheid Gods in Hem.” Hoe hoog roemt hij de kracht der christenen, als hij in aller naam zegt: “Ik vermag alle dingen, door Christus, Die mij kracht geeft;” en wederom: “In dat alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons liefgehad heeft.”

Hoe heerlijk staft hij de bestendige bewaring der gelovigen, als hij niet alleen zijn zekerheid betuigt, dat “Hij, Die in hen een goed werk begonnen heeft, dat ook voleindigen zal tot op den dag van onzen Heere Jezus Christus,” maar hen ook als de zodanigen beschouwt, die me Christus reeds in de hemelen verplaatst zijn. Hoe getroost en welgemoed is hij in alle rampen, zodat hij zegt: “Wij roemen ook in de verdrukking.” Zodanig vermag de Heilige Geest een arm, vreesachtig, kleingelovig hart te bewerken, dat het zichzelf een wonder wordt in zijn kinderlijke vrijmoedigheid, zoals ook David, zich over zichzelf verwonderend, zegt, 2 Sam. 7:27: Daarom heeft uw knecht in zijn hart gevonden, dit gebed met zulk een onbeschrijfelijk vertrouwen tot U te bidden. Zo kunnen dus de angstige zielen, benauwde en bedrukte harten uit dit alles moed scheppen, dat ook hun hart, dikwijls reeds voordat zij het vermoeden, op een wonderbare wijze door de kracht des Heiligen Geestes in het geloof bekrachtigd wordt. Wij moeten dan ook eerst in de engte der hartelijke boetvaardigheid, en daarna dikwijls droefheid ervaren in menigerlei aanvechtingen. Welgelukzalig is hij, die alzo in de engte gedreven wordt, dat hij door een sterke aandrang in- en uitwendig tot Christus wordt gedreven; de zodanige zal ook op des Heeren tijd in de ruimte naar Pi-Hachirôth komen, waar hij roemen kan:

*Niets kan hind'ren
Aan Gods kind'ren.
Alles dient tot hun geluk.
Ons vertrouwen
Op God bouwen,
Lenigt ook den zwaarste druk.*

*Zijn genade
Slaat ons genade
En Hij helpt, maar op Zijn tijd.
'k Wil geven
Hart en leven,
Eeuwig zijn zij Hem gewijd.*